

21.05.2020 р. № 264/020

До Президента України,
Верховної Ради України

Копії: головам усіх
депутатських фракцій та груп

**Звернення Всеукраїнської асоціації громад
щодо загроз для місцевої демократії та конституційних прав громадян
у разі ухвалення деяких змін до Виборчого кодексу**

Всеукраїнська асоціація громад (далі – Асоціація) підтримує позицію Президента України щодо того, що у рік проведення місцевих виборів не можна вносити суттєві зміни до виборчого законодавства та створювати нові виборчі бар'єри.

Асоціація зазначає, що деякі із запропонованих у законопроекті № 3485 від 18.05.2020 року змін містять у собі прямі загрози для місцевої демократії та створюють реальні обмеження для реалізації громадянами свого конституційного права обиратися до органів місцевого самоврядування.

Насамперед, це стосується пропозиції поширити пропорційну систему виборів на міські ради малих міських громад шляхом зниження до 15000 відповідного порогу чисельності виборців.

У результаті такої зміни будуть «партизовані» вибори у декількох сотнях невеликих територіальних громад з центрами у малих містах та з населенням від 20 до 100 тисяч жителів. Це при тому, що у більшості таких громад міське населення складає половину або й менше від загальної чисельності жителів.

Асоціація постійно наголошує на тому, що **об'єднані територіальні громади з центрами у малих містах, селищах та селах є практично однаковими за складом населення, територією, змістом потреб і проблем.** Як правило, це громади зі значними сільськими територіями та великою кількістю сільських населених пунктів, об'єднаних навколо невеликого села, селища чи містечка. Малі міста зазвичай також мало чим відрізняються від селищ і навіть великих сіл, що стали центрами територіальних громад.

Асоціація нагадує, що у результаті децентралізаційної реформи **Україна має стати державою спроможних громад, які повинні бути співмірними за чисельністю населення, площею території, потенціалом та можливостями, і у яких діятимуть органи місцевого самоврядування, що будуть мати однакові функції, повноваження та ресурси.**

Відтак, **абсолютно недоцільно та неприйнятно знову штучно ділити подібні громади на дві категорії за виборчою системою.** Система виборів у однакових громадах має бути також однаковою і мажоритарною – це дозволить забезпечити належне представництво усіх сільських населених пунктів у місцевій раді.

Зважаючи на викладене, Асоціація закликає **не змінювати відповідну норму статті 192 щодо того, що вибори депутатів сільської, селищної ради, міської ради (міста з кількістю виборців до 90 тисяч осіб) проводяться за мажоритарною системою** відносної більшості.

А якщо і знижувати визначений у цій статті поріг чисельності виборців, то не далі, аніж до максимально можливої чисельності виборців у громадах з центрами у малих містах, тобто не нижче як до 60 тисяч виборців.

Також Асоціація виступає проти запровадження застави для самовисуванців і закликає **не вводити у статті 225 норму щодо необхідності внесення застави кандидатами у депутати міської, селищної та сільської ради, які висуваються шляхом самовисування у багатомандатному виборчому окрузі, з розрахунку двадцяти відсотків від місячного розміру мінімальної заробітної плати.**

Просимо Верховну Раду України зважити на нашу аргументацію та врахувати відповідні пропозиції Асоціації, які 14 квітня 2020 року було надіслано до Підкомітету з питань виборів, референдумів та інших форм безпосередньої демократії профільного Комітету Верховної Ради України.

Всеукраїнська асоціація громад висловлює щирі сподівання щодо того, що всі зміни, що вносяться у виборче законодавство, будуть спрямовані не на погіршення, а на покращення умов та можливостей для розвитку місцевої демократії, на посилення місцевого самоврядування в територіальних громадах.

Голова Всеукраїнської асоціації громад

М.І. Фурсенко

*Звернення схвалене Правлінням ВАГ
21.05.2020 (у режимі онлайн)*